

ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

นางสาว นราพร สังข์ชัย

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-307-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHILDREN ' S PREFERENCES OF CHILDREN TELEVISION PROGRAMS

Miss Naraporn Sangchal

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-307-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
โดย นางสาวนราพร สังข์ชัย
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุชาติ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

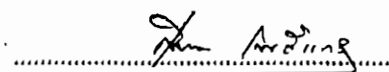
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชาติ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ สุภาพร โพธิ์แก้ว)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นราพร สังข์ชัย : ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก (CHILDREN'S PREFERENCES OF CHILDREN TELEVISION PROGRAMS) อ.ที่ปรึกษา รศ.ดร. นันทวัน สุชาติ 127หน้า ISBN 974-636-307-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประเภทเนื้อหา รูปแบบ และ องค์ประกอบอื่น ๆ ของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก 12 รายการที่ออกอากาศในเดือนตุลาคม ถึงพฤศจิกายน 2539 และสำรวจความพึงพอใจของเด็กกลุ่มอายุ 7-11 ปี มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 807 คน จาก 6 โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กมี 16 ลักษณะเนื้อหา ได้แก่ เกมกีฬา วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ทนตรี การแสดง ศิลปะประดิษฐ์ โภชนาการ ข้าวและเหตุการณ์ปัจจุบัน ความรู้รอบตัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว ชรามะคุณธรรม ศิลปวัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยว และ ผู้ใหญ่หรือเด็กที่เป็นตัวอย่างที่ดี ในส่วนของรูปแบบรายการ พบว่า มีรายการนิตยสารทางอากาศ มากกว่ารูปแบบอื่น นอกจากนั้นยังมีรายการสารคดี ข้าวและเหตุการณ์ปัจจุบัน และ รายการเกมการแข่งขัน

ผู้ดำเนินรายการมีทั้งที่เป็น ผู้หญิง ผู้ชาย ผู้ใหญ่ เด็ก และ รุ่น เวลาในการออกอากาศในวันจันทร์ถึงศุกร์ ออกอากาศในช่วงเย็น ส่วนในวันเสาร์อาทิตย์ออกอากาศในช่วงเช้า

สำหรับความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อรายการพบว่า เนื้อหาและรูปแบบที่เด็กชอบมากที่สุดคือ เกมและกีฬา พิธีกรที่เด็กพึงพอใจมากที่สุด คือ ผู้ใหญ่ดำเนินรายการร่วมกับเด็ก เด็กต้องการให้มีรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กทุกวัน ในช่วงเย็นหลังเลิกเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อนิติกร.....นราพร สังข์ชัย.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....น.น.น.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

#C850992 : MAJOR MASS COMMUNICATION
KEY WORD: CHILDREN TELEVISION PROGRAM / PROGRAM PREFERENCES / CHILDREN

NARAPORN SANGCHAI : CHILDREN 'S PREFERENCES OF CHILDREN TELEVISION PROGRAMS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. NANTAWAN SUSHATO , Ph.D.
127 pp. ISBN 974-636-307-7

The objectives of this research were twofold:(1) to study the types of content, format, and other elements presented in 12 children programs on 4 television stations in Bangkok during October-November 1996; (2) to investigate children's program preferences of 7-11 age groups. A sample of 807 students was drawn from 6 elementary school in Bangkok.

Results demonstrated that television programs for children could be classified into 16 types: games and sport, science, Thai language teaching, mathematical instruction, environment awareness, music, drama, nutrition, current affairs, family relationship, ethical&religious issues, culture and arts, traveling, models for good behavior. Among four different formats of the programs found, the magazine or variety show appeared to be the most popular than any other formats such as feature, news¤t events, and game shows.

Presenters of the programs were composed of both sexes, adults and children, and also puppets. Broadcasting schedule were during 4.00-6.00p.m. of weekdays and between 7.00-10.30 a.m. during weekends.

For children ' s program preferences, games and sports were their : most favorite content and formats. Adult presenter along with co-host children was identified as their enjoyment of the program. It was also found that they would prefer to watch children programs everyday during 4.00-6.00 p.m. after their school.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติ นงพร สิงห์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ลล สิงห์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จจากความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุขาโต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้คำปรึกษาต่องานวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร. ยุกต เบญจรงค์กิจ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ พร้อมด้วย อาจารย์ สุภาพร โพธิ์แก้ว กรรมการวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่องานวิจัย

ขอขอบพระคุณ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ที่ให้ข้อมูล คำปรึกษา รวมถึงทุนอุดหนุน การเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการและครูใหญ่ ตลอดจนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 ของโรงเรียนบางบัว โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์ โรงเรียนอนุบาลสามเสน โรงเรียนพร้อมพรรณวิทยา โรงเรียนเรวดี และโรงเรียนสตรีวรนาถบางเขน ที่ช่วยให้การเก็บข้อมูลครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ทั้ง 12 รายการ อันได้แก่ รายการกล้าคิดกล้าทำ รายการคิดดีแต่ท รายการจิวแจ้วเจาะโลก รายการเจ้าขุนทอง รายการซูเปอร์จิว รายการตรุนธรรม รายการทุ่งแสงตะวัน รายการที่มีเพื่อน รายการบัณฑิตน้อย รายการบันทึกห้วงกะทิ รายการหนูทำได้ และ รายการอัครวินน้อย ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์

และท้ายที่สุด ขอขอบพระคุณ ทุกคนที่มีส่วนร่วมในงานวิจัยและทวงโยตลอดมา ปู่ พ่อ แม่ จอย กิต เดียว บริษัทพีทวาง เจียบ พีตอมพีใจ พีเอ๋ มินท์ นิด จิม ยัย นก และ เพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้อกำลังใจ รวมทั้งแม่บอมที่อยู่บนฟ้า

นราพร สังข์ชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ

บทที่

1 บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	11
ขอบเขตการวิจัย	11
นิยามศัพท์	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12

2 แนวคิดทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อตอบสนองความพึงพอใจและพัฒนาการทางด้านความคิดของเด็ก	13
แนวคิดเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22

3 ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	27
ตัวแปร	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	28

การนำเสนอข้อมูล	30
4 การศึกษาประเภทเนื้อหารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก	
ประเภทเนื้อหารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก	31
ประเภทรูปแบบรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก	45
การศึกษาองค์ประกอบอื่น ๆ	52
5 การสำรวจความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก	
ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง	58
พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ของเด็ก	59
ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก	61
ประโยชน์ที่เด็กได้จากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก	69
6 การอภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	71
อภิปรายผล	73
ข้อเสนอแนะ	78
ข้อจำกัดการวิจัย	78
รายการอ้างอิง	79
ภาคผนวก	84
ประวัติผู้เขียน	127

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศ	58
ตารางที่ 2	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามอายุ	58
ตารางที่ 3	ชั่วโมงในการชมรายการโทรทัศน์วันจันทร์ถึงศุกร์ จำแนกตามอายุและเพศ	59
ตารางที่ 4	ชั่วโมงในการชมรายการโทรทัศน์วันเสาร์อาทิตย์ จำแนกตามอายุและเพศ	60
ตารางที่ 5	ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อเนื้อหารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จำแนกตาม อายุและเพศ	61
ตารางที่ 6	ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อรูปแบบรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จำแนกตาม อายุและเพศ	63
ตารางที่ 7	ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อองค์ประกอบรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จำแนก อายุและเพศ	65
ตารางที่ 8	ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อพิธีกรรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จำแนกตาม อายุและเพศ	66
ตารางที่ 9	ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จำแนกตามอายุและเพศ	67
ตารางที่ 10	ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อวันออกอากาศรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จำแนก ตามอายุและเพศ	67
ตารางที่ 11	ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อสถานที่จัดรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก จำแนกตาม อายุและเพศ	68
ตารางที่ 12	ประโยชน์ที่เด็กได้รับจากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก	69

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย